

У Х В А Л А
ПЕРШОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадянина України Сороки Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“

м. К и ї в
6 березня 2019 року
№ 57-1(І)/2019

Справа № 3-46/2019(948/19)

Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України в складі:

Гультай Михайло Мирославович – секретар колегії,
Головатий Сергій Петрович – доповідач,
Колісник Віктор Павлович,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадянина України Сороки Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ (Відомості Верховної Ради Української РСР, 1991 р., № 16, ст. 200) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Головатого С.П. та дослідивши матеріали справи, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Громадянин України Сорока Олександр Олександрович як суб'єкт права на конституційну скаргу (далі – Заявник) на підставі статті 151¹ Конституції України звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням (вх. № 18/948 від 11 лютого 2019 року) перевірити на відповідність приписам статей 3, 8, 9, 16, 24 Конституції України припис частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 796–ХІІ).

Відповідно до припису частини третьої статті 59 Закону № 796–ХІІ особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, інших ядерних аварій та випробувань, у військових навчаннях із застосуванням ядерної зброї під час проходження дійсної строкової служби і внаслідок цього стали особами з інвалідністю, пенсія за інвалідністю обчислюється відповідно до Закону № 796–ХІІ або за бажанням таких осіб – з п'ятикратного розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня відповідного року.

2. Із долучених до конституційної скарги судових рішень випливає, що Заявник отримує пенсію за інвалідністю, призначену відповідно до Закону № 796–ХІІ.

2.1. Заявник 13 липня 2018 року звернувся до Сумського об'єднаного управління Пенсійного фонду України (далі – Управління) із заявою про здійснення перерахунку призначеної йому пенсії відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України „Про внесення змін до Порядку обчислення пенсій особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 15 листопада 2017 року № 851 (далі – Постанова).

Управління відмовило Заявникові в задоволенні його заяви виходячи з того, що він відповідно до Постанови не має права на перерахунок призначеної йому пенсії.

2.2. Заявник звернувся до Сумського окружного адміністративного суду з позовом до Управління, в якому просив: визнати протиправною відмову Управління в перерахунку призначеної йому пенсії; зобов'язати Управління здійснити з 1 жовтня 2017 року перерахунок призначеної йому пенсії за інвалідністю відповідно до статті 59 Закону № 796–XII; виплатити різницю між належною до сплати й фактично виплаченою пенсією за період з 1 жовтня 2017 року до моменту здійснення перерахунку; визнати дії Управління щодо нього дискримінаційними.

Сумський окружний адміністративний суд рішенням від 29 серпня 2018 року відмовив Заявникові в задоволенні позову через його необґрунтованість, зазначивши, зокрема, таке: „позивач перебував на військових зборах та приймав участь у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС з 10.07.1986 по 01.08.1986, що підтверджується архівною довідкою Міністерства оборони України...“; „оскільки позивач брав участь у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС не під час проходження дійсної строкової служби, суд дійшов висновку, що частина 3 статті 59 Закону № 796–XII не поширюється на правовідносини, пов'язані з призначенням/перерахунком його пенсії“; „як встановлено з матеріалів справи... позивач віднесений до 1 категорії осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“; „питання визначення розміру державної пенсії особам, віднесеним до категорії 1, регулюється статтею 54 Закону № 796–XII...“.

2.3. Харківський апеляційний адміністративний суд постановою від 12 листопада 2018 року апеляційну скаргу Заявника залишив без задоволення, а рішення Сумського окружного адміністративного суду від 29 серпня 2018 року – без змін.

3. Заявник вважає, що «законодавець при прийнятті Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“... у порушення норми статті 24 Конституції України надав одній із підкатегорій..., а саме для ліквідаторів із числа осіб, які проходили дійсну строкову службу при ліквідації аварії на ЧАЕС відмінну мінімальну норму розміру пенсії... в три-чотири рази більшої від тої..., яку отримують військовослужбовці із числа призваних військкоматами на збори з ліквідації аварії на ЧАЕС...».

Обґрунтовуючи неконституційність припису частини третьої статті 59 Закону № 796–XII, Заявник проводить аналогію пенсійних виплат особам, які брали участь у ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи, з суддівською винагородою, що її отримують судді до проходження кваліфікаційного оцінювання та після нього, а також посилається на деякі рішення Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини.

4. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження в справі, Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Заявник, стверджуючи про невідповідність припису частини третьої статті 59 Закону № 796–XII приписам статей 3, 8, 9, 16, 24 Конституції України, фактично висловив незгоду з чинним законодавчим регулюванням призначення пенсії військовозобов'язаним, яких було призвано на військові збори для ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи і внаслідок чого вони стали особами з інвалідністю, а також з судовими рішеннями в його справі. Проте незгода особи з судовими рішеннями не може вважатися належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності зазначеного припису Закону № 796–XII у розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“ та відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Перша колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження в справі за конституційною скаргою громадянина України Сороки Олександра Олександровича щодо відповідності Конституції України (конституційності) припису частини третьої статті 59 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи“ від 28 лютого 1991 року № 796–ХІІ зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Першої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ПЕРША КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**